

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001515

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Афонченко Марина Вадимівна

2. Maryna V. Afonchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 24-05-2024

Спеціальність за освітою: Середня освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 70.052.037

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Підготовка майбутніх вчителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності в учнів профільних шкіл
2. Training future foreign language teachers to develop social competence of specialized high school students

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та вирішено наукове завдання щодо підготовки майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності в учнів профільних шкіл. Мета дослідження полягає у визначенні, теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці результативності педагогічних умов підготовки майбутніх учителів іноземної мови (ІМ) до розвитку соціальної компетентності в учнів профільних шкіл. У першому розділі – «Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності в учнів профільних шкіл» – розглянуто питання підготовки майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл у сучасних наукових дослідженнях; з'ясовано сутність ключових понять; обґрунтовано структуру готовності майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл (когнітивний, діяльнісний та особистісний компоненти; пізнавально-змістовний, операційно-поведінковий та мотиваційно-ціннісний критерії). У другому розділі – «Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності в учнів профільних

шкіл» – визначено й обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл (оновлення змісту підготовки майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл; активізація практичних здібностей розвитку СК в учнів профільних шкіл через вирішення педагогічних задач різного типу; формування мотивації майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл) та розроблено структурно-функційну модель підготовки майбутніх учителів ІМ. У третьому розділі – «Дослідницько-експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов підготовки майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності в учнів профільних шкіл» – подано результати дослідження стану готовності майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл на констатувальному етапі; обґрунтовано зміст та методику організації педагогічного експерименту; зроблено аналіз результатів формувального етапу експерименту. Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що у дисертації вперше: обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність педагогічних умов підготовки майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл (оновлення змісту підготовки майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл; активізація практичних здібностей щодо розвитку СК в учнів профільних шкіл за допомогою використання педагогічних задач різного типу; формування мотивації майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл); розроблено структурно-функційну модель підготовки майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл; уточнено зміст ключових понять «підготовка майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності», «готовність майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності учнів профільних шкіл»; «соціальна компетентність учнів профільних шкіл»; удосконалено компонентну структуру готовності майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл (когнітивний, діяльнісний, особистісний компоненти), критерії (пізнавально-змістовний, операційно-поведінковий, мотиваційно-ціннісний) й показники; зміст фахової підготовки майбутніх учителів ІМ; діагностичний апарат для з'ясування стану готовності майбутніх учителів ІМ до розвитку СК в учнів профільних шкіл; подальшого розвитку набули наукові уявлення про зміст і структуру СК в учнів профільних шкіл; особливості організації профільного навчання в старшій школі; положення щодо використання компетентнісного підходу. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає в тому, що визначено сутність ключових понять: «підготовка майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності»; «готовність майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності учнів профільних шкіл»; «соціальна компетентність учнів профільних шкіл». Підготовлено та впроваджено в систему професійної підготовки майбутніх учителів ІМ навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін «Методика викладання іноземної мови», «Педагогіка», «Вступ до спеціальності», «Практичний курс іноземної мови». Запропоновано систему педагогічних задач різних рівнів складності для набуття вмінь і навичок розв'язувати типові та нестандартні ситуації для розвитку СК в учнів профільних шкіл, які представлено у практикумі для студентів спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська)». Отримані результати дослідження можуть бути використані в освітньому процесі ЗВО, а також закладів післядипломної освіти під час викладання курсів педагогічної майстерності для вчителів ІМ, основ наукового дослідження, методики викладання ІМ, лінгводидактики, педагогіки, вибіркового навчальних курсів, спецкурсів, тренінгів, організації педагогічної практики, а також у дослідженнях теорії й методики професійної освіти.

2. In the thesis, a theoretical generalization was carried out and the scientific task of preparing future foreign language teachers to develop social competence of specialized schools students has been solved. The purpose of the study is to determine, theoretically substantiate and experimentally verify the effectiveness of pedagogical conditions for the training of future foreign language (FL) teachers to develop social competence (SC) of specialized schools students. In the first chapter - "Theoretical principles of training future FL teachers to develop SC of specialized schools students" - the issue of preparing future FL teachers to develop SC of specialized schools students in modern scientific research is analyzed; the essence of key concepts is clarified; the structure of the readiness of future FL teachers to develop SC of specialized schools students is substantiated (cognitive, activity and personal components; cognitive-content, operational-behavioral and motivational-value criteria). In the second chapter - "Pedagogical conditions for the training of future FL teachers to develop SC of specialized

schools students" - the pedagogical conditions for the training of future FL teachers to develop SC of specialized schools students are defined and substantiated (updating the content of the training of future FL teachers to develop SC of specialized schools students; activation of practical skills to develop SC of specialized schools students through solving pedagogical problems of various types; forming motivation of future FL teachers to develop SC of specialized schools students) and a structural-functional model of training future FL teachers is developed. In the third chapter - "Research-experimental verification of the effectiveness of pedagogical conditions for the preparation of future FL teachers to develop SC of specialized schools students" - the results of the study of the state of readiness of future FL teachers to develop SC of specialized schools students at the ascertainment stage are presented; the content and methodology of the pedagogical experiment organization are substantiated; the results of the formative stage of the experiment are analyzed. The scientific novelty of the research results lies in the fact that, for the first time, in the thesis: the effectiveness of pedagogical conditions for the preparation of future FL teachers to develop SC of specialized schools students is substantiated and experimentally verified (updating the content of the training of future FL teachers to develop SC of specialized schools students; activation of practical abilities regarding development of SC of specialized schools students by using pedagogical tasks of various types; forming motivation of future FL teachers to develop SC of specialized schools students); a structural-functional model of training future FL teachers to develop SC of specialized schools students is developed; the content of the key concepts, the component structure of future FL teachers readiness to develop SC of specialized schools students, criteria and indicators are improved; the content of the professional training of future FL teachers; a diagnostic device to find out the state of readiness of future FL teachers to develop SC of specialized schools students are all clarified; scientific ideas about the content and structure of SC of specialized schools students acquired further development; peculiarities of the organization of specialized training in high school; provisions on the use of the competence approach. The theoretical and practical significance of the results of the thesis is that the essence of the key concepts is defined: "training of future foreign language teachers to develop social competence"; "readiness of future foreign language teachers to develop social competence of students of specialized schools"; "social competence of students of specialized schools". Educational and methodological materials for the educational disciplines "Methodology of teaching a foreign language", "Pedagogy", "Introduction to the specialty", "Practical course of a foreign language" have been introduced into the system of professional training of future teachers of FL. A system of various pedagogical tasks is proposed for acquiring skills to solve situations to develop SC of specialized schools students, which are presented in the practicum for students of the specialty "Secondary education. Language and literature (English)". The obtained results can be used in the educational process of higher education institutions, post-graduate education institutions during the teaching courses for FL teachers, the basics of scientific research, the methodology of teaching FL, linguistic didactics, pedagogy, selective training courses, special courses, trainings, organization of pedagogical practice, in studies of the theory and methodology of professional education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Афонченко, М. (2023). Особливості підготовки вчителів до профільного навчання іноземної мови в Україні та за кордоном. *Comparative Professional Pedagogy*, 13(1), 110–116.
- Афонченко, М. (2023). Педагогічні умови готовності майбутніх учителів іноземної мови до розвитку соціальної компетентності в учнів профільної школи. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка»*, 13(31), 68–81.

- Афонченко, М. (2023). Інноваційні технології у професійній підготовці майбутніх учителів іноземної мови. Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка», 10(16), 343-352.
- Афонченко, М. (2023). Використання педагогічних задач у підготовці майбутніх учителів іноземної мови до розвитку в учнів соціальної компетентності. Молодь і ринок, 9(217), 160-164.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U103663

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бідюк Наталя Михайлівна
2. Natalia M. Bidiuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Авшенюк Наталія Миколаївна
2. Nataliia M. Avsheniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мукан Наталія Василівна

2. Nataliya V. Mukan

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинюк Олена Володимирівна

2. Elena V. Martyniuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрощук Ірина Василівна

2. Iryna V. Androschuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8054-5574

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Третько Віталій Віталійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Третько Віталій Віталійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кондратюк К.Р

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна